

MSCP509 - Ανθρώπινα Δικαιώματα: Σύγχρονες κοινωνικές προσκλήσεις

Τίτλος Μαθήματος	Ανθρώπινα Δικαιώματα: Σύγχρονες κοινωνικές προσκλήσεις			
Κωδικός Μαθήματος	MSCP509			
Τύπος μαθήματος	Επιλεγόμενο			
Επίπεδο	Μάστερ			
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	2 ^ο /3 ^ο Εξάμηνο			
Όνομα Διδάσκοντα	Δρ Κουρούπης Κωνσταντίνος – Δρ Δημήτρης Χατζηχαλαμπους			
ECTS		Διαλέξεις / εβδομάδα		Εργαστήρια / εβδομάδα
Στόχοι Μαθήματος	<p>Στόχος του μαθήματος είναι να αφομοιώσουν ουσιαστικά οι φοιτητές/τριες το περιεχόμενο θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία είναι κατοχυρωμένα μέσα από διεθνή και ευρωπαϊκά νομοθετικά κείμενα και η δυνατότητά άσκησής τους και κριτικού σχολιασμού τους σε σχέση με τις σύγχρονες εξελίξεις. Ειδικότερα, η μελέτη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνίσταται στις ακόλουθες πτυχές :</p> <p>Κατανόηση της έννοιας, της εξέλιξης, της σημασίας, της λειτουργίας και της εφαρμογής των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών.</p> <p>Νομική φύση ανθρωπίνων δικαιωμάτων</p> <p>Φορείς και αποδέκτες των δικαιωμάτων- Περιορισμοί στην άσκησή τους</p> <p>Κριτική μελέτη και ανάλυση των άρθρων της ΕΣΔΑ που κατοχυρώνουν τα κυριότερα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως της ζωής, της αξιοπρέπειας, της ελευθερίας έκφρασης, κ.ά. Κατανόηση γενικών αρχών που διέπουν τη λειτουργία τους</p> <p>Συσχετισμός με διατάξεις Συντάγματος. Παρουσίαση υποθέσεων όπου ανακύπτουν ιδιαίτερα νομικά ζητήματα λόγω των ιδιομορφιών της σύγχρονης εποχής, όπως η ελευθερία έκφρασης στο διαδίκτυο και η προστασία της ιδιωτικής ζωής. Σχολιασμός νομολογίας</p>			
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Πρώτιστος στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν την έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το περιεχόμενό τους, την τυπολογία τους, τις διακρίσεις των βασικών κατηγοριών, την ιστορική εξέλιξη αλλά και την άρρηκτη σύνδεσή τους με την έννοια του συνταγματισμού.</p> <p>Παράλληλα, στόχος είναι η καλλιέργεια μιας συνείδησης δικαίου και η δημιουργία μιας ισχυρής προσωπικότητας, έτοιμη να ανταπεξέλθει στις δυσκολίες και ιδιαιτερότητες της σύγχρονης εποχής. Η ουσιαστική αφομοίωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων οδηγεί στην ενθάρρυνση λήψης πρωτοβουλιών και στην κατανόηση τόσο των δικαιωμάτων όσο και των υποχρεώσεων που οφείλει να έχει ένας ενεργός πολίτης σε μια δημοκρατική κοινωνία.</p> <p>Γ' αυτόν τον σκοπό, η ανάλυση βασικών διατάξεων διεθνών νομοθετικών κειμένων, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατέχει δεσπόζουσα αξία. Ειδικότερα, θα πραγματοποιηθεί κριτική μελέτη και ανάλυση θεμελιωδών δικαιωμάτων σε συσχέτισμό με τη σύγχρονη κρίση,</p>			

	<p>όπως είναι το δικαίωμα στη ζωή, η προστασία της ιδιωτικότητας, η θρησκευτική ελευθερία, η ελευθερία έκφρασης καθώς και η προστασία των προσφύγων.</p> <p>Ενθαρρύνεται: (α) η έρευνα, (β) η κριτική σκέψη και η επιχειρηματολογία, και (γ) ο εντοπισμός κενών και παραλείψεων καθώς και η υποβολή με επιστημονικό θάρρος εισηγήσεων και προτάσεων.</p>		
Προαπαιτούμενα	Κανένα	Συναπαιτούμενα	Κανένα
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p>Θα γίνει ανάλυση των βασικότερων διατάξεων της ΕΣΔΑ με κριτικό συσχετισμό προς αντίστοιχες συνταγματικές αρχές.</p> <p>Αρχικά, θα επιχειρηθεί μια εισαγωγή στην παρουσίαση της έννοιας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην ιστορική τους εξέλιξη. Έπειτα, θα παρουσιαστούν βασικά νομοθετικά κείμενα που κατοχυρώνουν την προστασία τους, όπως η Οικουμενική Διακήρυξη Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η οποία θα αποτελέσει το κύριο αντικείμενο διαλέξεων. Παράλληλα, αξίζει να τονιστεί ότι ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στα επίκαιρα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με ξεχωριστή έμφαση στους πρόσφυγες, τους μετανάστες και την σημερινή κρίση.</p> <p>Ειδικότερα, θα μελετηθούν και θα αναλυθούν με κριτική διάθεση και με τη συνδρομή σχετικής νομολογίας, θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες που προβλέπονται μέσα από βασικές διατάξεις της ΕΣΔΑ, όπως : το δικαίωμα στη ζωή και τη σωματική ακεραιότητα, στην αξιοπρέπεια, της απαγόρευσης δουλείας και βασανιστηρίων, της ισότητας, της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, του απορρήτου της αλληλογραφίας, της ελευθερίας έκφρασης. Σε γενικές γραμμές, θα αναλυθούν βασικά ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα.</p>		
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	<p>Η διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος θα γίνεται με τη μέθοδο των διαλέξεων. Πριν από κάθε διάλεξη, μέσω του e-learning, θα αναρτώνται σχετικές σημειώσεις, ενώ οι φοιτητές θα έχουν πρόσβαση και σε άλλο υλικό σχετικό με τη διάλεξη.</p> <p>Οι φοιτητές θα ενθαρρύνονται να προετοιμάζονται για κάθε διάλεξη και να προσεγγίζουν κριτικά τα θέματα της ύλης. Στις διαλέξεις θα δίδεται η ευκαιρία στους φοιτητές να θέσουν τα ερωτήματά τους και να συζητούν με τον διδάσκοντα, αλλά και μεταξύ τους, σχετικά με τη διδακτέα ύλη.</p> <p>Χρήση οπτικοακουστικών μέσων</p>		
Βιβλιογραφία	<ul style="list-style-type: none"> • Π.Νάσκου-Περράκη, «Δικαιώματα του Ανθρώπου. Παγκόσμια και περιφερειακή προστασία», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2^η έκδοση, 2019 • Σισιλιάνος, Λ.-Α., (επιμ.), Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Ερμηνεία κατ' Άρθρο, Νομική Βιβλιοθήκη, 2^η έκδοση, Αθήνα, 2017. • Νάσκου-Περράκη Π., Ταραράς Κ., Χαΐνογλου Κ., «Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ερωτήσεις και Απαντήσεις», εκδ. Θέμις, Αθήνα, 2013 • Δαγτόγλου, Π. Δ., Συνταγματικό Δίκαιο – Ατομικά Δικαιώματα, 3η αναθ. έκδ., Αθήνα-Κομοτηνή, 2010. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Χρυσόγονος Κ. Χ., Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, 3η αναθ. έκδ., Αθήνα, 2006. • Κατρούγκαλος, Γ. Σ.-Π., Τα Κοινωνικά Δικαιώματα, Αθήνα-Κομοτηνή, 2006. • Μαγγανάς Αντ., Χρυσανθάκης Χ., Βανδώρος, Δ., Καρατζά, Λ., Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Νομολογία & Ερμηνευτικά Σχόλια, 3η έκδ., Αθήνα, 2011. • Harris, O' Boyle & Warbrick, Law of the European Convention of Human Rights, 2nd edn., Oxford, 2009.
Αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none"> • Ενδιάμεση γραπτή εξέταση 20% • Προφορική παρουσίαση εργασίας 20% • Παρακολούθηση και συμμετοχή 10% • Τελική γραπτή εξέταση 50%
Γλώσσα	Ελληνική